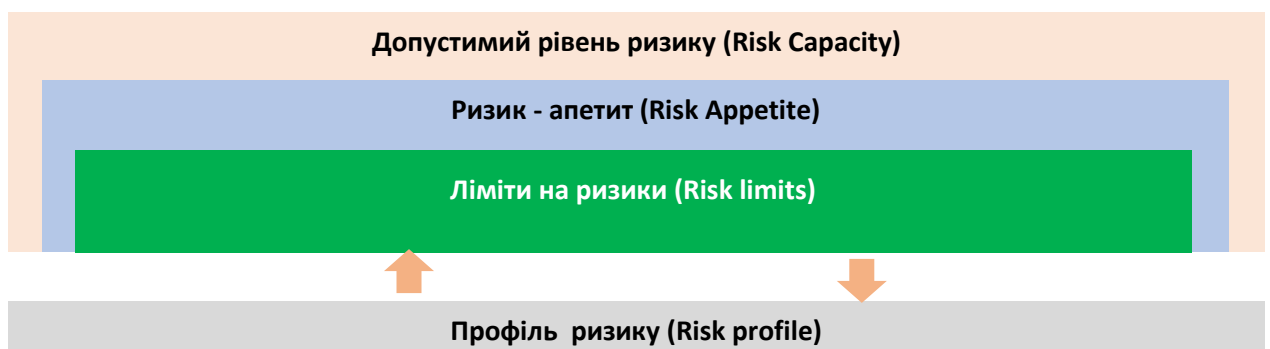

УПРАВЛІННЯ РИЗИКАМИ В АТ «БАНК КРЕДИТ ДНІПРО»

Організаційна структура системи управління ризиками Банку побудована відповідно до вимог законодавства України, нормативно-правових актів Національного банку України та принципу трьох ліній захисту. Система забезпечує чіткий розподіл функцій, повноважень, обов'язків, відповідальності та підзвітності між органами управління, комітетами, структурними підрозділами та працівниками Банку. Організаційна структура системи управління ризиками відповідає розміру Банку, його бізнес-моделі, масштабу діяльності, характеру, складності та обсягам операцій і забезпечує своєчасне виявлення, ідентифікацію, оцінку, моніторинг, контроль, пом'якшення та звітування щодо всіх суттєвих ризиків. Управління ризиками інтегроване в усі бізнес-процеси Банку та спрямоване на забезпечення ефективного функціонування системи внутрішнього контролю, підтримання достатності внутрішнього капіталу та ліквідності, виконання пруденційних нормативів, а також вимог щодо процесів ICAAP та ILAAP. Наглядова рада здійснює контроль за ефективністю системи управління ризиками, Правління забезпечує її функціонування та впровадження, бізнес-підрозділи здійснюють управління ризиками в межах своєї діяльності як перша лінія захисту, підрозділи управління ризиками та комплаєнс виконують функції другої лінії захисту, а внутрішній аудит здійснює незалежну оцінку ефективності системи управління ризиками та внутрішнього контролю.

У Банку діє Декларація схильності до ризику (Risk Appetite Statement), яка визначає сукупний рівень ризик-апетиту Банку, види ризиків, які Банк готовий приймати або уникати для досягнення своїх стратегічних та бізнес-цілей, а також індивідуальний рівень ризик-апетиту щодо кожного суттєвого ризику. Декларація встановлює систему попереджувальних і граничних значень показників ризик-апетиту та лімітів ризику, які використовуються для моніторингу ризикового профілю Банку, своєчасного виявлення відхилень, прийняття управлінських рішень та забезпечення належного рівня капіталу і ліквідності. Показники Декларації інтегровані в систему управління ризиками Банку та враховуються під час стратегічного планування, бюджетування, встановлення лімітів, проведення ICAAP, ILAAP, стрес-тестування, планування відновлення діяльності та прийняття управлінських рішень.

Декларація встановлює толерантність до ризиків в операційній діяльності Банку. Ієрархічна структура допустимого рівня ризиків, ризик-апетиту, встановлених лімітів на ризики та ризик профілю виглядає наступним чином:

Допустимий рівень ризику (Risk Capacity) - максимальна сукупна сума ризиків, яку Банк у змозі прийняти, за всіма видами ризиків з огляду на рівень його капіталу та ліквідності, здатність адекватно та ефективно управляти ризиками, а також з урахуванням регуляторних обмежень, установлених законодавством України та з урахуванням необхідності дотримання вимог зобов'язань перед інвесторами, вкладниками, іншими кредиторами та акціонерами.

Ризик-апетит (Risk Appetite) - сукупна величина за всіма видами суттєвих ризиків та окремо за кожним із ризиків, визначених наперед та в межах допустимого рівня ризику, щодо яких Банк прийняв рішення

про доцільність/необхідність їх утримання з метою досягнення його стратегічних цілей та виконання бізнес-плану.

Ризик-апетит визначається як максимальний рівень ризику, який Банк готовий взяти на себе для досягнення своїх стратегічних цілей.

При визначенні значення ризик-апетиту враховуються наступні фактори: норми та культура управління ризиками Банку, ставлення вищого керівництва до управління ризиками, бізнес-модель Банку, розмір Банку, наявні процеси, контролі та методи оцінки ризиків, що використовуються Банком, вимоги Національного банку України, стратегія сталого розвитку Банку, вплив ESG-факторів на вартість активів та репутацію Банку.

Банк визначає сукупний рівень ризик-апетиту шляхом сумування величин усіх ризиків без урахування ефекту диверсифікації між ризиками.

Банк визначає рівень ризик-апетиту щодо ризиків, які можуть безпосередньо не покриватися капіталом, включаючи ризик ліквідності.

Ліміти ризику (Risk limits) - обмеження, що встановлені Банком для контролю величини ризиків, на які наражається Банк протягом своєї діяльності. Регулювання ризиків шляхом встановлення лімітів є ефективним способом мінімізації ризиків.

Відповідно до ризик-апетиту, Наглядова Рада затверджує перелік лімітів (обмежень) щодо кожного виду ризику – обов'язкові ліміти, Правління затверджує значення лімітів щодо кожного виду ризиків, згідно з визначеним Наглядовою Радою Банку переліком обов'язкових лімітів.

СТРУКТУРА СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ РИЗИКАМИ

Функції з управління ризиками розподілені в Банку в такий спосіб:

Наглядова Рада. Наглядова Рада визначає та затверджує загальну Стратегію управління ризиками в Банку, забезпечує функціонування та контроль за ефективністю системи управління ризиками Банку, а також виконує інші функції з управління ризиками у відповідності до нормативних актів НБУ та внутрішніх документів Банку. Наглядова Рада Банку несе повну відповідальність за створення комплексної, адекватної та ефективної системи управління ризиками, на які наражається Банк у своїй діяльності. Наглядова Рада Банку з метою підвищення ефективності управління ризиками має право створювати комітети та делегувати їм частину своїх функцій з управління ризиками.

Комітети Наглядової Ради - є постійно діючими консультативно-дорадчими органами, що створюються при Наглядовій Раді з метою забезпечення безперервності управління діяльністю Банку, попереднього опрацювання і надання висновків і рекомендацій Наглядовій Раді та Правлінню Банку з окремих питань діяльності Банку, що відносяться до компетенцій відповідного Комітету. Повноваження Комітетів Наглядової Ради також полягають у проведенні моніторингу функціонування системи внутрішнього контролю, моніторингу виконання управлінських рішень, проведенні оцінки ефективності діяльності колегіальних органів, підрозділів контролю Банку, контролем діяльності за визначеними напрямками та інших питань, що віднесені до компетенції Комітетів.

Правління. Правління Банку забезпечує виконання завдань, рішень Наглядової ради Банку щодо впровадження системи управління ризиками, уключаючи Стратегію та Політики з управління ризиками, культуру управління ризиками, процедури, методи та інші заходи ефективного управління ризиками.

Комітети. В процесі здійснення функції контролю і управління ризиками Правління Банку (перша лінія захисту) делегує частину своїх функцій, повноважень і безпосереднього управління ризиками профільним колегіальним органам виконавчого рівня:

Комітет з управління активами та пасивами АТ БАНК КРЕДИТ ДНІПРО» (далі – КУАП) – постійно діючий комітет Банку, що створюється з метою управління активно пасивними операціями Банку та ризиками, що зумовлені такими операціями, а також реалізації принципу колегіальності ухвалення рішень щодо питань регулювання лімітів та граничних значень параметрів банківських продуктів, операцій, необхідних для успішного виконання бюджету Банку;

Комітет з бізнесу фізичних осіб АТ «БАНК КРЕДИТ ДНІПРО» (далі – КБФО) – постійно діючий комітет Банку, що створюється з метою ефективного управління бізнесом з фізичними особами (усіма сегментами клієнтів – фізичних осіб) та пов’язаними з ним ризиками, має вищий рівень компетенції та може приймати управлінські рішення у межах повноважень. КБФО виконує функції кредитного комітету у розумінні вимог Закону про банки у частині операцій з фізичними особами.

Комітет з корпоративного бізнесу АТ «БАНК КРЕДИТ ДНІПРО» (далі – ККБ) – постійно діючий комітет Банку, що створюється з метою ефективного управління бізнесом з юридичними особами та фізичними особами – підприємцями сегменту корпоративного та середнього бізнесу та пов’язаними з ним ризиками, має вищий рівень компетенції та може приймати управлінські рішення у межах повноважень. ККБ виконує функції кредитного комітету у розумінні вимог Закону про банки у частині операцій з юридичними особами.

Комітет з малого та мікро бізнесу АТ «БАНК КРЕДИТ ДНІПРО» (далі – КММКБ) – постійно діючий комітет Банку, що створюється з метою ефективного управління бізнесом з юридичними особами та фізичними особами – підприємцями сегменту малого та мікро бізнесу та пов’язаними з ним ризиками, має вищий рівень компетенції та може приймати управлінські рішення у межах повноважень. КММКБ виконує функції кредитного комітету у розумінні вимог Закону про банки у частині операцій з юридичними особами.

Комітет з операційних, комплаєнс ризиків, ESG та інформаційної безпеки (КОКР, ESG та ІБ) - уповноважений орган з питань управління системою внутрішнього контролю Банку, організації та вдосконалення операційних процесів, управління операційним ризиком, комплаєнс-ризиком, впровадження та функціонування системи управління інформаційною безпекою (далі - СУІБ) та управління ризиками інформаційної безпеки в рамках СУІБ Банку.

Комітет з проблемних активів АТ «БАНК КРЕДИТ ДНІПРО» (далі – КПА) – постійно діючий комітет Банку, що створюється з питань управління непрацюючими активами та стягнутим майном. КПА уповноважений розглядати питання управління потенційно проблемними активами, в тому числі ухвалювати кредитні рішення щодо таких активів.

Комітет зі стратегічного розвитку та трансформації АТ «БАНК КРЕДИТ ДНІПРО» (далі – КСРТ) – постійно діючий комітет Банку, що створюється з метою управління проектами та трансформацією Банку та визначає стратегію Банку в частині його трансформації, за напрямками оптимізації процесів та діджитал змін, у т.ч., але не виключно, розвитку інформаційних систем Банку.

Комітет з фінансового моніторингу АТ «БАНК КРЕДИТ ДНІПРО» (далі – КФМ) – постійно діючий комітет Банку з питань фінансового моніторингу, в т.ч. щодо запобігання легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансування тероризму та фінансування розповсюдження зброї масового знищення.

Бізнес-підрозділи. Бізнес-підрозділи є першою лінією захисту та відповідають на своєму рівні за управління та моніторинг ризиків, а також дотримання встановлених лімітів. На цьому рівні також забезпечується збір повної, достовірної та оперативної інформації в системі оцінки ризику і звітності про ризики.

Друга лінія захисту. Наглядова рада Банку створила постійно діючі підрозділи з управління ризиками: управління ризик – менеджменту, управління кредитного аналізу корпоративного бізнесу, управління кредитного аналізу роздрібного бізнесу, відділу оцінки та моніторингу застав та управління комплаєнс і забезпечує незалежність цих підрозділів.

Управління ризик-менеджменту, управління ризиків корпоративного бізнесу, управління кредитного аналізу роздрібного бізнесу, відділ оцінки та моніторингу застав. Підрозділи з управління ризиками підпорядковуються Директору з ризиків, який має право бути присутнім на засіданнях Правління Банку, профільних комітетів, утворених Правлінням Банку, та накладати заборону (вето) на рішення цих органів, якщо реалізація таких рішень призведе до порушення встановленого ризик-апетиту та/або затверджених лімітів ризику, та невідкладно інформує Наглядову раду Банку та/або Комітет з управління ризиками про такі рішення.

Управління комплаєнс. Начальник управління комплаєнс (ССО) несе відповідальність за діяльність підрозділу, має право бути присутнім на засіданнях Правління Банку, профільних комітетів, утворених Правлінням Банку, і накладати заборону (вето) на рішення цих органів, якщо реалізація таких рішень призведе до порушення вимог законодавства, відповідних стандартів професійних об'єднань, дія яких поширюється на Банк, конфлікту інтересів, та у встановлені внутрішніми документами Банку строки інформує Наглядову раду Банку та/або Комітет з управління ризиками про такі рішення.

Внутрішній аудит. Управління внутрішнього аудиту періодично проводить аудит процесів управління ризиками, що відбуваються у Банку, під час якого перевіряється як достатність процедур, так і виконання цих процедур Банком.

КРЕДИТНИЙ РИЗИК

Кредитний ризик – імовірність виникнення збитків або додаткових втрат або недоотримання запланованих доходів унаслідок невиконання боржником/контрагентом узятих на себе зобов'язань відповідно до умов договору. Кредитний ризик виникає за всіма активними банківськими операціями, за винятком боргових цінних паперів та інших фінансових інструментів у торговій книзі Банку;

Банк визнає для себе суттєвими наступні підвиди кредитного ризику:

- Ризик неплатоспроможності позичальників - ризик невиконання боржником/контрагентом узятих на себе зобов'язань відповідно до умов договору, у відповідності з яким виникло кредитне зобов'язання перед Банком;
- Ризик концентрації (як складова кредитного ризику) - ризик концентрації, який виникає через несприятливі наслідки, які можуть виникнути через концентрацію заборгованості в розрізі одного боржника, групи пов'язаних контрагентів, видів економічної діяльності та географічних регіонів, фінансових класів, бізнес-ліній та продуктів, видів забезпечення за кредитними договорами, видів валют тощо;
- Ризик забезпечення по кредиту - ризик того, що методи зменшення кредитного ризику, які використовує Банк, будуть менш ефективними, ніж очікувалося. Цей вид кредитного ризику виникає не через погіршення кредитоспроможності боржника, а через неможливість реалізувати забезпечення по кредиту за вартістю, яка очікується Банком. Це може бути наслідком того, що забезпечення має меншу вартість або ліквідність, ніж очікувалося;
- Суверенний ризик - ризик, який виникає через несприятливі наслідки в результаті того, що уряд не може обслуговувати свій суверенний борг або виконувати свої інші зобов'язання. Це також ризик, який пов'язаний з інвестуванням у певну країну або наданням коштів її уряду.

Для мінімізації кредитного ризику на ринку міжбанківського кредитування та ринку цінних паперів управлінням ризик-менеджменту проводиться аналіз банків-контрагентів/емітентів цінних паперів з метою встановлення відповідних лімітів.

Банк не проводить активних операцій з усіма учасниками Банківської групи «КРЕДИТ ДНІПРО» (за виключенням учасників страхової підгрупи та учасників групи, що не включаються в периметр консолідації згідно з вимогами підпункту 1. пункту 14. Розділу 1 Постанови №254), та встановлює нульовий ліміт на проведення таких операцій у показниках ризик-апетиту Банку.

В частині кредитного ризику деталізований перелік операцій, яких Банк уникає наведено у Кредитній політиці Банку.

Узагальнено Банк декларує уникнення, та/або встановлення нульового ризик-апетиту до активних операцій з клієнтами/контрагентами Банку:

- Які здійснюють діяльність, що заборонена або обмежена чинним законодавством України або міжнародними нормами, або кредитування яких заборонено або обмежено чинним законодавством України;
- Які здійснюють діяльність, пов'язану із легалізацією доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванням тероризму або фінансуванням розповсюдження зброї масового знищення;
- Проти яких порушено справу про банкрутство (окрім процедури санації) чи які знаходяться у процесі ліквідації/припинення діяльності;
- Пряме кредитування осіб, або кредитування осіб для виконання зобов'язань перед особами, які мають місцезнаходження (місце реєстрації/постійного проживання) в російській федерації та/або в Республіці Білорусь та/або знаходяться в санкційних списках, особи кредитування яких заборонено або обмежено чинним законодавством України;

Крім цього, враховуючи, що кредитний ризик може реалізуватись через фінансування позичальників із підвищеним рівнем екологічного, соціального або управлінського ризику в їхній діяльності, а також через знецінення заставного майна в результаті дії ESG-чинників, Банк окремо визначає, контролює та обмежує ESG-ризик (трансмійсний канал E/S/G → кредитний ризик), шляхом встановлення обмежень на фінансування певних видів діяльності (галузей), що мають підвищений рівень ESG-ризик (детальніше у відповідному розділі щодо ризик-апетиту до ESG-ризик).

РИЗИК ЛІКВІДНОСТІ

Ризик ліквідності - імовірність виникнення збитків або додаткових втрат або недоотримання запланованих доходів унаслідок неспроможності Банку забезпечувати фінансування зростання активів та/або виконання своїх зобов'язань у належні строки;

Банк визнає для себе суттєвими наступні підвиди ризику ліквідності:

Ризик концентрації - ризик, який виникає у зв'язку з недостатнім рівнем диверсифікації джерел ліквідності в своїх зобов'язаннях (за значними групами контрагентів, інструментами або продуктами тощо).

Метою управління ліквідністю є забезпечення спроможності Банку своєчасно і повною мірою виконувати свої грошові та інші зобов'язання, що впливають з угод з використанням фінансових інструментів.

У процесі управління ризиком ліквідності Банк керується такими основними принципами:

- управління ризиком ліквідності здійснюється на безперервній основі з урахуванням поточного фінансового стану Банку, прогнозних показників діяльності, змін ринкового середовища та макроекономічних факторів;
- у Банку запроваджено централізовану систему управління ліквідністю, відповідно до якої стратегічні рішення щодо управління ліквідністю приймаються Комітетом з управління активами та пасивами (КУАП);
- управління ліквідністю здійснюється комплексно шляхом одночасного управління активами, зобов'язаннями та позабалансовими позиціями з урахуванням строкової структури, валютної структури, вартості ресурсів та концентрації джерел фінансування;
- повноваження, відповідальність та функції щодо управління ліквідністю чітко розподілені між органами управління Банку, колегіальними органами, бізнес-підрозділами, казначейством, підрозділом управління ризиками та іншими структурними підрозділами відповідно до моделі трьох ліній захисту;
- Банк підтримує достатній запас високоліквідних активів для своєчасного виконання своїх зобов'язань як у звичайних умовах діяльності, так і під час реалізації стресових сценаріїв;
- Банк забезпечує ефективну систему внутрішнього контролю за ризиком ліквідності шляхом встановлення, моніторингу та контролю лімітів, ризик-апетиту, системи раннього попередження та своєчасної ескалації інформації про потенційні загрози ліквідності;
- управління ліквідністю здійснюється на основі достовірної, повної та своєчасної управлінської інформації із використанням інформаційних систем, які забезпечують вимірювання, моніторинг, аналіз та прогнозування показників ліквідності;
- під час прийняття управлінських рішень Банк дотримується принципу пріоритетності забезпечення належного рівня ліквідності над максимізацією дохідності у випадках виникнення конфлікту між зазначеними цілями;
- до укладення значних угод або впровадження нових продуктів Банк оцінює їх вплив на ліквідність, нормативи, внутрішні ліміти, ризик-апетит та результати стрес-тестування;
- Банк враховує вартість підтримання ліквідності під час внутрішнього ціноутворення шляхом застосування механізму трансфертного ціноутворення (FTP), що забезпечує справедливий розподіл вартості ліквідності між бізнес-напрямами;
- оцінка ризику ліквідності здійснюється із застосуванням сценарного аналізу та стрес-тестування, результати яких використовуються при прийнятті управлінських рішень, плануванні фінансування та актуалізації Плану фінансування в кризових ситуаціях (Contingency Funding Plan);
- Банк забезпечує інтеграцію процесів управління ліквідністю з ICAAP, ILAAP, системою ризик-апетиту, бюджетуванням, бізнес-плануванням та Планом відновлення діяльності, що забезпечує своєчасне реагування на погіршення фінансового стану та підтримання фінансової стійкості Банку.

В результаті комплексного постійного розгляду управлінської звітності Банк має змогу оперативно ідентифікувати підвищення ризику ліквідності та вжити, за необхідності, заходи щодо його пом'якшення.

Загальним підходом Банку щодо пом'якшення цього ризику є підтримання буферу високоліквідних необтяжених активів у розмірі, який дозволяє профінансувати як очікувані контрактні відтоки, так і можливі платежі в рамках нестабільної частини поточних рахунків клієнтів. При розміщенні активів в різні фінансові інструменти Банк строго враховує термін наявних ресурсів, як контрактний, так і розрахований у відповідності з історичною стабільністю, а також їх обсяг. Банк розраховує витрати на підтримання достатнього рівня ліквідності в процедурі внутрішнього ціноутворення своїх продуктів.

Банк активно підтримує диверсифіковані та стабільні джерела фінансування, які включають депозити юридичних і фізичних осіб, а також диверсифіковані портфелі високоліквідних активів, щоб мати можливість швидко та безперешкодно задовольняти непередбачені потреби в ліквідності.

Для підтримання короткострокової ліквідності Банк залучає короткострокові депозити, здійснює операції з купівлі/продажу іноземної валюти та цінних паперів, в т.ч. шляхом укладання угод СВОП та РЕПО.

Короткострокові джерела фінансування, в основному, використовуються для розміщення в короткострокові казначейські активи: депозитні сертифікати НБУ, ОВДП та казначейські облигації країн з інвестиційним рейтингом за міжнародною шкалою.

Для підтримки довгострокової ліквідності Банк залучає середньострокові та довгострокові депозити, укладає угоди з купівлі-продажу цінних паперів, регулює власну політику щодо процентних ставок і контролює витрати. При управлінні ліквідністю Банк враховує необхідність формування обов'язкових резервів у Національному банку України, розмір яких залежить, зокрема, від обсягу та структури залучених коштів клієнтів.

ПРОЦЕНТНИЙ РИЗИК БАНКІВСЬКОЇ КНИГИ

Процентний ризик банківської книги - імовірність виникнення збитків або додаткових втрат або недоотримання запланованих доходів унаслідок впливу несприятливих змін процентних ставок на банківську книгу.

Банк визнає для себе суттєвими наступні підвиди процентного ризику банківської книги:

- Базисний ризик - ризик, який виникає через те, що немає достатнього тісного зв'язку між коригуванням ставок, отриманих та сплачених за різними інструментами, всі інші характеристики яких щодо переоцінки є однаковими;
- Ризик негативної переоцінки суверенних цінних паперів – Ризик несприятливої зміни кривої доходності певних суверенних цінних паперів (ОВДП, казначейських зобов'язань США та інших країн G7, інших іноземних суверенних цінних паперів), яка призведе до негативної зміни справедливої вартості пакетів таких цінних паперів, які знаходяться у власності Банку та відносяться до банківської книги.

Банк встановлює показники ризик-апетиту для цих підвидів ризику, та проводить комплексну оцінку процентного ризику банківської книги методами NII та EVE.

Банк проводить дану оцінку з використанням наступних 6 сценаріїв:

- однакові темпи зростання ставок за всіма строками (parallel shock up);
- однакові темпи падіння ставок за всіма строками (parallel shock down);
- зростання ставок лише за строками до шести місяців уключно (short rates shock up);
- падіння ставок за строками лише до шести місяців уключно (short rates shock down);
- зростання ставок за строками до шести місяців уключно в разі одночасного падіння ставок в інших строках (flattener shock);
- падіння ставок за строками до шести місяців уключно в разі одночасного зростання ставок в інших строках (steepener shock).

РИНКОВИЙ РИЗИК

Ринковий ризик - імовірність виникнення збитків або додаткових втрат або недоотримання запланованих доходів унаслідок несприятливого впливу факторів ринкового ризику (курсів іноземних валют, процентних ставок та/або інших факторів) на вартість/ціну інструментів.

Банк визнає для себе суттєвим наступний підвид ринкового ризику – Валютний ризик – ризик, який виникає через несприятливі коливання курсів іноземних валют, що впливають на вартість/ціну інструментів, що утримуються в торговій та банківській книгах Банку. Даний ризик властивий для Банку через невідповідність активів та пасивів Банку, номінованих в одній валюті, яка виникає як через відкриття позиції з метою отримання торгового доходу (торгова позиція), так і через здійснення інших операцій, які не пов'язані з торгівлею валютою (нарахування процентів, формування резервів і т.д.).

Банк протягом 2026 року буде уникати наступних підвидів ринкового ризику, що підтверджується відсутністю у бюджеті Банку активів/доходів від операцій, які можуть генерувати дані ризики:

- ризик дефолту;
- ризик кредитного спреду;
- фондовий ризик;
- товарний ризик;
- ризик волатильності.

Метою управління ринковими ризиками є підтримання прийнятого для Банку рівня, визначеного відповідно до Декларації схильності до ризиків. Пріоритетним є забезпечення максимального збереження активів і капіталу на основі зменшення (виключення) можливих збитків та недоодержання прибутку за вкладеннями у фінансові інструменти, включаючи вкладення в іноземну валюту і дорогоцінні метали.

У своїй діяльності Банк не використовує фінансові інструменти, що відносяться до торгової книги та інструментів, що є джерелом інших підвидів ринкового ризику, крім валютного.

ОПЕРАЦІЙНИЙ РИЗИК

Операційний ризик - імовірність виникнення збитків або додаткових втрат або недоотримання запланованих доходів унаслідок недоліків або помилок в організації внутрішніх процесів, навмисних або ненавмисних дій працівників Банку або інших осіб, збоїв у роботі систем Банку або внаслідок впливу зовнішніх факторів. Операційний ризик уключає юридичний ризик, модельний ризик, ризик інформаційної безпеки, ризик інформаційно-комунікаційних технологій, однак має виключати ризик репутації та стратегічний ризик.

Операційний ризик властивий всім продуктам, процесам, видам діяльності, процедурам і системам.

Банк визнає для себе суттєвими наступні ризики, які є складовими операційного ризику:

- Ризик безперервності діяльності - ризики забезпечення безперервної діяльності Банку за умови реалізації негативних зовнішніх та внутрішніх факторів;
- Ризик інформаційно-комунікаційних технологій (ризик ICT) - ризик, який виникає через несправності або невідповідності інформаційно-комунікаційних технологій бізнес-потребам Банку, що може призвести до порушення їх сталого функціонування, або недоліків в організації управління такими технологіями.

Вимірювання/ оцінка операційних ризиків Банку є невід'ємною частиною процесу управління операційними ризиками. Банк з метою виявлення та вимірювання операційного ризику використовує наступні інструменти:

- аналіз результатів перевірок, здійснених управлінням внутрішнього аудиту, зовнішнім аудитором;
- самооцінка операційного ризику;
- ключові показники ризику;
- сценарний аналіз та стрес-тестування операційного ризику;
- ведення бази внутрішніх подій операційного ризику шляхом фіксації та збору внутрішніх подій операційного ризику, втрат, пов'язаних з реалізацією операційного ризику.

Основним кількісним інструментом, який застосовується Банком з метою визначення розміру Ризик-апетиту щодо операційного ризику є аналіз даних внутрішніх подій операційного ризику (включаючи юридичний ризик, модельний ризик, ризик інформаційно-комунікаційних технологій та ризик інформаційної безпеки).

СТРАТЕГІЧНИЙ РИЗИК

Стратегічний ризик - імовірність виникнення збитків або додаткових втрат або недоотримання запланованих доходів унаслідок неправильних управлінських рішень та неадекватного реагування на зміни в бізнес-середовищі.

6.16.1. Банк визнає для себе суттєвими наступні підвиди стратегічного ризику:

- Бізнес-ризик - Ризик невиконання затвердженого бюджету та/або бізнес-плану Банку, що, в свою чергу, призводить до недоотримання запланованого фінансового результату;
- Військовий ризик - Ризик, що пов'язаний з продовженням/активізацією активних бойових дій на території України;

6.16.2. Оцінка бізнес-ризиків здійснюється на підставі аналізу виконання бізнес-плану/бюджету Банку, досягнення планових показників, як щодо збільшення обсягів та кількості операцій Банку, так й щодо прибутковості запланованих операцій Банку.

6.16.3. При оцінці розміру та впливу військового ризику як окремого виду ризику, Банк приходить до висновку, що загальна оцінка розміру даного виду ризику не піддається точному обчисленню, а вплив військового ризику, залежно від обставин, реалізується через інші види суттєвих ризиків, а отже враховується при комплексній оцінці ризик-апетиту. А саме, в результаті продовження бойових дій, можливої їх ескалації у вигляді подальших ракетних обстрілів та розширення бойових дій або окупації на нові території України, можуть формуватися наступні виклики для Банку, що реалізуватимуться в межах зазначених видів суттєвих ризиків:

- у складі кредитного ризику – через вплив на якість обслуговування кредитів боржниками Банку та/або впливу на вартість забезпечення (включно з втратою), що береться до розрахунку кредитного ризику, внаслідок погіршення макроекономічного клімату або ж прямого впливу воєнних дій;
- у складі операційного ризику – через потенційний вплив на діяльність Банку та формування фактичних витрат внаслідок подій операційного ризику (в т.ч. внаслідок втрат / пошкодження майна Банку через воєнні дії, формування нових витрат з метою забезпечення безперервності діяльності тощо);
- у складі ризику ліквідності – через ризик використання клієнтами накопичених запасів ліквідності для здійснення необхідних витрат та, зрештою, зниження рівня стабільності зобов'язань Банку та показників ліквідності;
- у складі бізнес-ризиків – через недовиконання бізнес-плану/бюджету Банку внаслідок впливу макро факторів або прямих воєнних дій.

КОМПЛАЄНС РИЗИК

Комплаєнс-ризик - імовірність виникнення збитків/санкцій, додаткових втрат або недоотримання запланованих доходів або втрати репутації внаслідок невиконання Банком вимог законодавства, нормативно-правових актів, ринкових стандартів, правил доброчесної конкуренції, правил корпоративної етики, виникнення конфлікту інтересів, а також внутрішніх документів Банку / внутрішніх документів Банківської групи.

Банк прагне максимально уникати комплаєнс-ризиків шляхом підтримання високого рівня культури управління комплаєнс-ризиками, постійного навчання персоналу, чіткого виконання норм законодавства України, нормативних актів Національного банку України та внутрішніх документів Банку, здійснення ефективного розподілу функцій, організації системи внутрішнього контролю з урахуванням 3-х ліній захисту, оцінки зовнішніх та внутрішніх факторів, що можуть спричинити виникнення комплаєнс-ризиків тощо, а також забезпечення завчасного реагування на них.

В рамках Стратегії Банку суттєвим підвидом комплаєнс-ризиків є регуляторний ризик (в т.ч. в сфері ПВК/ФТ), а саме ризик, який виникає в результаті зміни вимог законодавства, які можуть суттєво вплинути на діяльність Банку. Вищевказані зміни можуть збільшити витрати на ведення бізнесу, знизити привабливість інвестицій, іншим негативним чином вплинути на діяльність Банку.

З метою контролю рівня комплаєнс-ризиків в Банку запроваджена система:

- моніторингу нових вимог законодавства та контролю їх імплементації в діяльності Банку;
- виявлення комплаєнс-ризиків та інцидентів, забезпечення своєчасного реагування на них;
- виявлення конфліктів інтересів (зокрема потенційних), забезпечення своєчасного їх запобігання/уникнення;
- аналізу нових продуктів та значних змін в діяльності Банку (до моменту їх запровадження) та оцінка комплаєнс-ризиків за діючими продуктами в процесі їх життєвого циклу;;
- аналізу рішень колегіальних органів Банку та внутрішніх нормативних документів Банку;
- аналізу контрагентів Банку;
- аналізу кредитних операцій із пов'язаними із Банком особами;
- аналізу звернень клієнтів Банку;
- аналізу звітності підрозділів Банку;
- ескалації виявлених ризиків та/або порушень, та організації процесу реагування на них;
- контролю відповідності профілю комплаєнс-ризиків затвердженому Наглядовою Радою Банку ризик апетиту до комплаєнс-ризиків;
- контролю за відповідністю процесів оцінки достатності внутрішнього капіталу і внутрішньої ліквідності та планування відновлення діяльності вимогам законодавства України та внутрішньобанківським документам;
- забезпечення своєчасного звітування органам управління Банку;
- залучення підрозділу контролю за дотриманням норм (комплаєнс) до розслідувань, до вирішення проблемних питань, які знаходяться в його компетенції, тощо.

Рівень ризик-апетиту до комплаєнс-ризиків затверджується Наглядовою Радою Банку за поданням інформації Головним комплаєнс-менеджером Банку. Ризик-апетит до комплаєнс-ризиків Банку розраховується, виходячи з експертної оцінки працівників підрозділу контролю за дотриманням норм (комплаєнс) (в т.ч. із залученням керівників Банку за напрямками оцінки), а також з урахуванням якісних та кількісних показників.

Ризик-апетит до комплаєнс-ризиків Банку враховує зовнішні комплаєнс-ризики (в т.ч. аналіз заходів впливу, запроваджених до інших банків за наявності такої інформації), зафіксованих порушень в діяльності Банку, застосованих до Банку заходів впливу та експертної думки щодо залишкових ризиків, аналізу недоліків процесів Банку, виявлених комплаєнс-ризиків, конфліктів інтересів, наявності значних подій комплаєнс ризику (за ключовими зонами ризику), в т.ч. з урахуванням експертного судження/припущення керівників профільних підрозділів Банку та працівників підрозділу контролю за дотриманням норм (комплаєнс). При розрахунку також аналізуються значні зміни у законодавстві та їх потенційні наслідки для Банку, нові вимоги законодавства, а також події, що призвели до погіршення репутації інших банків (за наявності такої інформації).

Контроль за відповідністю профіля ризику рівню затвердженого Наглядовою Радою ризик-апетиту до комплаєнс-ризиків здійснюється підрозділом контролю за дотриманням норм (комплаєнс) на регулярній основі. У разі необхідності підрозділ контролю за дотриманням норм (комплаєнс) координує розробку та здійснює контроль виконання Плану заходів з мінімізації рівня комплаєнс-ризиків.

Головний комплаєнс-менеджер здійснює контроль комплаєнс-ризиків та інформує Наглядову Раду Банку про події, що призвели/могли призвести до порушення встановленого рівня ризик-апетиту до комплаєнс ризику відповідно до процедури, визначеної Порядком обміну інформацією в системі комплаєнс-контролю АТ «Банк Кредит Дніпро».

Особливості визначення ризик-апетиту у сфері ПВК/ФТ

З метою контролю ризиків у сфері ПВК/ФТ Банк визначає розмір ризик-апетиту Банку (рівня прийнятного ризику) у сфері ПВК/ФТ у відповідності до вимог Політики АТ «БАНК КРЕДИТ ДНІПРО» з протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та/або фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення.

Ризик-апетит (схильність до ризику) Банку у сфері ПВК/ФТ - це величина ризику ВК/ФТ, визначена наперед та в межах прийнятного рівня ризику ПВК/ФТ, щодо якої Банк прийняв рішення про доцільність/ необхідність її утримання з метою досягнення його стратегічних цілей та виконання бізнес-плану.

Рівень ризик-апетиту у сфері ПВК/ФТ затверджується Наглядовою Радою Банку за поданням інформації Відповідальним працівником з фінансового моніторингу. Рівень ризик-апетиту затверджується з урахуванням, як мінімум, наступної інформації щодо:

- ризиків, які Банк готовий прийняти;
- ризиків, які Банк може прийняти, але лише після вжиття заходів з управління такими ризиками (їх мінімізації);
- ризики, які є неприйнятними для Банку.

Показники ризик апетиту у сфері ПВК/ФТ (ліміти за показниками) затверджуються рішенням Наглядової Ради після розгляду звіту відповідального працівника за проведення фінансового моніторингу про організацію внутрішньобанківської системи AML, проведення первинного фінансового моніторингу та забезпечення належної системи управління ризиками AML за рік.

ESG-РИЗИК

ESG-ризик – ризик негативного фінансового впливу на Банк, що виникає внаслідок поточної або потенційної дії екологічних (E), соціальних (S) та управлінських (G) факторів на Банк, його контрагентів або активи.

Компоненти ESG-ризиків:

Е-ризик (екологічний) – фізичний ризик (вплив кліматичних та природних катастроф на активи та позичальників) та перехідний ризик (вплив переходу до низьковуглецевої економіки на платоспроможність позичальників);

S-ризик (соціальний) – порушення трудових та соціальних стандартів у позичальників і контрагентів, що може призводити до судових позовів, штрафів та репутаційних збитків Банку;

G-ризик (управлінський в ESG-контексті) – неналежне корпоративне управління та ESG-культура позичальників, що підвищує ймовірність реалізації Е- та S-ризиків.

Банк визнає ESG-ризик суттєвим на підставі внутрішньої якісної оцінки суттєвих факторів впливу. Фінансова суттєвість оцінюється як середньо-висока: агро-орієнтований кредитний портфель несе підвищену вразливість до фізичних кліматичних ризиків, а CECY-програми в рамках фінансування МФО-партнерів прямо обумовлені дотриманням ESG-вимог. Суттєвість впливу оцінюється як помірна: Банк не здійснює суттєвого прямого впливу на довкілля та суспільство, проте має непрямий вплив через фінансовану ним господарську діяльність клієнтів. На підставі зазначеного, Банк управляє ESG-ризиком

як окремим видом ризику. Управління ESG-ризиком є частиною стратегії сталого розвитку Банку та здійснюється у взаємозв'язку із кредитним, операційним та репутаційним ризиками.

Банк прагне підтримувати довгострокову сталість бізнесу клієнтів, пом'якшуючи потенційні ESG-ризики, та закладати основи відповідального фінансування, згідно стандартів МФО. Крім цього, при визначенні рівня ESG-ризиків позичальників-суб'єктів господарювання Банк застосовує наступні підходи:

- за проектами із залученням інструментів підтримки та/або розподілу ризику від МФО/ інших установ/ організацій (в тому числі в межах державних та інших програм), які передбачають дотримання певних вимог щодо управління соціальними та екологічними ризиками, Банк здійснює обов'язковий ESG-скринінг усіх позичальників з урахуванням таких вимог;
- за рештою позичальників Банк визначає методику оцінки та управління ESG-ризиками у своїх внутрішніх нормативних документах Банку.

При оцінці розміру та впливу ESG-ризиків як окремого виду ризику, Банк приходить до висновку, що загальна оцінка впливу даного виду ризику не піддається точному обчисленню, а вплив ESG-ризиків, залежно від обставин, реалізується через інші види суттєвих ризиків, а отже враховується при комплексній оцінці ризик-апетиту. Вплив ESG-ризиків може реалізовуватися через такі види ризиків:

- кредитний ризик – шляхом погіршення показників PD/LGD позичальників з ESG-вразливих галузей внаслідок перехідного або фізичного ризику, впливу ESG-інциденту на діяльність боржника, забезпечення тощо;
- операційний ризик – ESG-інциденти, ризик зупинення програм міжнародних фінансових організацій МФО через порушення CECY-вимог тощо;
- репутаційний ризик – фінансування ESG-«проблемних» позичальників;
- ризик концентрації – надмірна концентрація в галузях із високим/суттєвим перехідним ESG-ризиком (наприклад, вуглецеві галузі);
- комплаєнс-ризик – застосування штрафних санкцій до Банку внаслідок недотримання вимог та/або законодавства, дотичного до сфери ESG

З метою зменшення потенційного ризику ESG-ризиків, Банк додатково встановлює наступні обмеження:

- Банк дотримується консервативного підходу до ESG-ризиків і не толерує фінансування діяльності клієнтів-суб'єктів господарювання із високими ESG-ризиками, зокрема не фінансує види діяльності, включені до загального Списку виключень (Exclusion List) Банку.
- Банк обмежує фінансування видів господарської діяльності, що несуть суттєвий вплив на довкілля, а саме - обмеження частки кредитів, наданих позичальникам галузей з підвищеним перехідним ESG-ризиком (вуглецеві галузі) відносно загального кредитного портфелю СГД.